

VK granskar: Slöseriet inom Umeå kommun

Chefen: ”Umeå vill finnas

RISK ATT KÄNNA SIG UTANFÖR. Utbyte med andra, inspiration och omvärldsbevakning. Så beskriver samhällsbyggnadsdirektören Margaretha Alfredsson syftet med ledningsgruppens resor. Att tjänstemän, utan koppling till resans innehåll följer med, säger hon handlar om att man annars kan känna sig utanför.

UMEÅ. – Är man inte med så kan man uppleva sig exkluderad, säger Margaretha Alfredsson, högsta chef för Umeå kommuns samhällsbyggnadskontor.

Hon säger till VK att hennes ledningsgrupp gjort dessa resor utifrån uppdraget från politikerna att Umeå kommun ska bli 200 000 invånare.

– Vi behöver då jobba med omvärldsbevakning, jämföra oss med andra och försöka ta hem de bästa alternativen från omvärlden.

Resorna har kostat ungefär en halv miljon kronor, är det en rimlig summa?

– Om man ser det i relation till att vi inte tar ut traktamenten, reser på icke arbetstid och betalar en del måltider själva så är det väl rimligt, säger hon och berättar att under Barcelonaresan tidigare i höstas fick de bland annat se hur man gör om stora trafikleder till stadsgator samt träffa Barcelona stad.

En heldag ägnades åt typiska turistaktiviteter. Camp Nou, strandpromenad och besök vid kyrkan Sagrada Familia?

– Vi hade med oss en fantastisk guide. Det är klart att Barcelona anses som en fantastisk turiststad, men vi var där i annat syfte.

Det låter som en turistdag?

– Det är din tolkning, jag vill påstå att det inte fanns några liknelser med det.

Tekniska nämnden, som ni tillhör, har haft stora besparingskrav under den här perioden. Hur motiveras resorna kontra besparingarna?

– Vi måste lära och få intryck av andra, det handlar exempel-

Man ser och inspireras, det är både små och stora saker man kan ta del av och ta med sig hem.

Margaretha Alfredsson.

vis om att vi tittar på hur städer jobbar med segregering och hur man integrerar kultur och konst.

Med på resorna har en rad olika tjänsteroller varit. Vilket värde har det exempelvis haft för en nämndsekreterare och en personalchef att promenera längs strandpromenaden i Barcelona, titta på utomhusgym och äta en trerätterslunch med dryck?

– Frågorna måste ju nästan ställas till vederbörande, men sekreteraren har ju också varit den som håller ihop ledningsgruppens administrativa arbete.

Varför måste den personen vara med på detta?

– Man kan ju alltid ställa frågan vem som inte ska följa med och så.

Vad hade personen för roll på plats?

– Personen dokumenterade, med foto och så.

Det är klart att det är intressant för exempelvis en person som arbetar med stadsbyggnad att se hur en annan stad jobbar med det. Men på de här resorna har personer vars tjänsteinnehåll inte kan kopplas till resans innehåll varit med. Bör inte resans innehåll vara kopplad till personens tjänst?

– Om man har en ledningsgrupp som jobbar tillsammans för helheten i området samhällsbyggnad så finns det ett värde i att man kan delta även om man kan tycka att programmet är lite utanför den enskildes box.

Vilket värde ser du i det?

– Ett stort värde, när vi sitter och jobbar med större frågor

om stadsplanering eller medborgardialog så har man en förståelse när vi pratar om det.

Varför ska en kommunikatör gå på konstbiennal i Venedig, det kanske är rimligt för en kulturchef – men varför ska en kommunikatör det?

– Vi är en samlad organisation och en samlad ledningsgrupp, vi har både kultur och fritidsfrågor inom organisationen. Jag tror att det är viktigt att få ihop ledningsgruppen och hantera, agera och titta på omvärldsbevakning både internationellt och nationellt.

Måste alla i gruppen göra dessa resor?

– Alla måste inte alltid göra allting, men här har vi gjort så.

De här resorna skulle leda till en förbättrad och effektiviserad verksamhet, hur har resorna konkret lett till det?

– Vi skapar inspiration genom att se hur andra gör, exempelvis de stadsgator vi såg i Barcelona, vi ska göra stadsgator här i Umeå också.

Det här andra ni gjort – strandpromenad, trerätters luncher med dryck – hur har det lett till en effektiviserad verksamhet?

– Man ser och inspireras, det är både små och stora saker man kan ta del av och ta med sig hem. Till syvende och sist hoppas vi att den här omvärldsbevakningen kan utveckla Umeå att nå sitt mål på 200 000 invånare.

Fanns det inga alternativ – att en eller två åkte på resorna och sedan skrev en rapport och berättade om dem?

– Vi bedömde att de här re-

– Det är klart att Barcelona anses som en fantastisk turiststad, men vi var där i annat syfte, säger Margaretha Alfredsson, högsta chef för Umeå kommuns samhällsbyggnadskontor.

FOTO: HANNA ERIKSSON

sorna var motiverade utifrån de program som stod till buds och de saker som ligger framför oss i Umeå.

Ni har omvärldsbevakat för en halv miljon kronor de sista två åren – är det rimligt?

– Det är rimligt utifrån andra delar som vi då har avstått från för att möjliggöra det här. Man försöker ju anpassa sig utifrån den ram som finns.

VK varit i kontakt med alla samhällsbyggnadskontor i alla mel-

Få studieresor i kommunens andra

UMEÅ. VK har varit i kontakt med samtliga samhällsbyggnadskontor i alla mellanstora städer i Norrland – ingen av dem har gjort några studieresor utomlands med sina ledningsgrupper. Även bland övriga verksamhetsområden i Umeå kommun är ledningarnas studieresor utomlands få.

För att jämföra om samhällsbyggnadskontorets studieresor utomlands är att betrakta som normalt resande för ett kommunalt verksamhetsområde

Samhällsbyggnadskontorets resor sticker ut.

de har VK skickat en enkät till samhällsbyggnads- alternativt stadsbyggnadskontor i alla mellanstora städer i hela Norrland för att höra vilka studieresor utomlands deras ledningsgrupper har gjort de sista två åren. Deras svar visar att Umeås samhällsbyggnadskontors resor sticker ut.

Samhällsbyggnadskontorets ledningsgrupp i Örnsköldsvik har inte gjort några sådana studieresor utomlands alls.

Det har inte heller Samhällsbyggnadskontorets ledningsgrupp i Skellefteå, Östersund eller Gävle gjort.

Inte heller ledningsgrupperna för stadsbyggnadsförvaltningarna i Luleå och Sundsvall har gjort några sådana resor.

VK har också varit i kontakt med Uppsala och Lunds kommun, för att se om städer i Umeås eller av något större storlek än Umeå gör sådana studieresor.

I Uppsala uppger stadsbygg-

nadsdirektören Mats Norrbom att ledningsgruppen inte gjort några studieresor utomlands sedan han anställdes 2015.

Stadsbyggnadskontoret i Lunds kommun har inte heller gjort någon sådan specifik resa med ledningsgruppen mellan de åren. Däremot har de, tillsammans med politikerna i byggnadsnämnden, gjort en resa till Danmark under 2015. Den resan gick med buss och kostade 6000 kronor per person.